

چهار آیه

مجموعه درس های اخلاق
فقیه وارسته و عارف فرزانه،
حضرت آیت الله بهاء الدینی

تألیف: اکبر اسدی

وادیوارگانه

عنوان: نردبان آسمان

مجموعه درس های اخلاق فقیه وارسته و عارف فرزانه،
حضرت آیت الله بهاء الدینی رحمته الله علیه

تألیف: اکبر اسدی

ناشر: واژه پرداز اندیشه

طراح جلد: مهیار سپهری

صفحه آرا و گرافیک: محمد عباس زاده

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۸۱۲۷ - ۰۰۲ - ۲

چاپ: اول/ پاییز ۱۴۰۲ * شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

تلفن پخش: ۰۲۵ - ۳۷۸۴۱۲۲۳ - ۲۵ تلفن ارگان ها: ۰۹۱۲۷۹۷۴۷۵۰

نشانی: قم - مجتمع ناشران - طبقه سوم - واحد ۳۰۴/۱

واژه پرداز اندیشه

سرشناسه: ۱۳۷۶ - ۱۳۸۷

عنوان و نام بدیدآور: نردبان آسمان - مجموعه درس های اخلاق فقیه وارسته و عارف
فرزانه، حضرت آیت الله بهاء الدینی رحمته الله علیه اکبر اسدی.

مشخصات نشر: قم: واژه پرداز اندیشه

مشخصات ظاهری: [۲۷۹]ص: ۱۴۲۱س

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۸۱۲۷ - ۰۰۲ - ۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتاب حاضر با همین عنوان توسط ناشران متفاوت در سالهای مختلف منتشر
شده است.

یادداشت: کتابنامه: ص: [۲۷۱] - [۲۷۹]; همچنین به صورت زیر نویس.

عنوان دیگر: مجموعه درسهای اخلاق فقیه وارسته و عارف فرزانه، حضرت

آیت الله بهاء الدینی.

موضوع: اخلاق اسلامی

Islamic ethics

ایمان (اسلام)

Faith (Islam)

شناسه افزوده: اسدی، اکبر، ۱۳۳۷ - ، گردآورنده

رده بندی کنگره: BP۲۴۶

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۶۱

شماره کتابشناسی ملی: ۹۳۶۳۱۹۷

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیا

تاریخ درخواست: ۱۴۰۲/۰۶/۲۹

کد پیگیری: ۹۳۶۲۴۹۹

۳۶	خزانه‌های الهی	۱۱	پیشگفتار
۳۶	نشانه‌های مبدأ	۱۳	درس یکم
۳۷	مراتب درك قرآن		ربوبیت الهی ۱۳
۳۷	مسیر کمال		تربیت یافتگان حق ۱۴
۳۹	درس هشتم		نزاع در ربوبیت ۱۴
۳۹	تحدی در قرآن	۱۷	درس دوم
۳۹	فصاحت و بلاغت قرآن		رحمت الهی ۱۷
۴۰	ابزار فهم قرآن		بزرگ‌ترین نعمت ۱۷
۴۱	مراتب فهم آیات		حمایت از ولایت ۱۸
۴۲	اختلاف در مبانی	۲۱	درس سوم
۴۳	برای فهم کتاب		مالکیت حقیقی انسان ۲۱
۴۳	رهاورد تهذیب		توحید، هدف انبیا ۲۱
۴۵	درس نهم		قوانین الهی ۲۲
۴۵	شیوه فهم معارف	۲۳	درس چهارم
۴۶	برای کشورهای اسلامی		عبودیت و بندگی ۲۳
۴۶	راه نجات		آثار بندگی ۲۳
۴۸	تحدی در قرآن		گوهر عبودیت ۲۴
۴۸	نیاز به قرآن	۲۵	درس پنجم
۵۱	درس دهم		معبود مطلق ۲۵
۵۱	سازندگی؛ از وجوه اعجاز		حجاب‌ها ۲۵
۵۲	ادب اسلامی		حکومت حق و حکومت شیطان ۲۶
۵۳	قرآن؛ کتاب انسان	۲۹	درس ششم
۵۴	آخرین برنامه سازندگی		«غشاوه» ۲۹
۵۵	منشأ آتش‌ها		مبدأ پیدایش اطاعت و عصیان ۲۹
۵۷	درس یازدهم	۳۳	درس هفتم
۵۷	تُعد الهی انسان		باران؛ یکی از آیات الهی ۳۳
۵۷	موانع شهود		منشأ فساد ۳۴
۵۸	مراتب سلوک		اشرف موجودات ۳۵

انسان؛ نماینده خدا ۸۲	رابطه عمل و ایمان ۵۹
درس هجدهم ۸۵	درس دوازدهم ۶۱
خلیفه خدا ۸۵	اقسام عبادت ۶۱
ویژگی های خلیفه خدا ۸۶	نور خدا ۶۱
امامت و خلافت ۸۷	حجابهای نورانی ۶۲
درس نوزدهم ۹۱	حجاب ها و رؤیت حق ۶۳
محدوده قدرت شیطان ۹۱	منزلت پیامبر و اهل بیت <small>علیهم السلام</small> ۶۳
اختیار انسان ۹۲	درس سیزدهم ۶۵
آثار قدرت حق و قدرت شیطان ۹۴	میزان در عمل صالح ۶۵
درس بیستم ۹۵	انگیزه های غیر الهی بیگانگان ۶۶
اهداف خلیفه خدا ۹۵	درس چهاردهم ۶۹
آگاهی، زمینه اصلاح ۹۶	تأثیر عمل صالح در حال انسان ۶۹
درس بیست و یکم ۹۹	جهاد مؤمن ۶۹
پیشوایان الهی ۹۹	انفاق مؤمن ۷۰
تأثیر و نوریت انسان ۱۰۰	آثار و برکات ایمان ۷۱
راهیان نور ۱۰۰	درس پانزدهم ۷۳
شیوه انسان شدن ۱۰۲	چند نکته ۷۳
درس بیست و دوم ۱۰۵	خلود و خلاقیت ۷۴
پرهیز از هوی و هوس ۱۰۵	بهشت و تفضّل الهی ۷۴
بندگی؛ طریق کمال ۱۰۶	تمثیلات خدا در قرآن ۷۵
درس بیست و سوم ۱۰۹	استفاده از فرصت ها ۷۶
هبوط از مقام انسانی ۱۰۹	درس شانزدهم ۷۷
تحول، راه نجات ۱۱۰	انسان و حرکت ۷۷
ایمان، محور وحدت ۱۱۱	آیت حرکت ۷۸
به سوی نور ۱۱۱	درروطه حسرت ۷۸
درس بیست و چهارم ۱۱۳	اثبات مبدأ ۷۹
مقتضای فطرت ۱۱۳	درس هفدهم ۸۱
پاکی فطرت ۱۱۴	همه چیز برای انسان ۸۱

- ▣ هدف آفرینش ۱۱۵
 ▣ درس بیست و پنجم ۱۱۷
 ▣ موجودات در خدمت تکامل بشر ۱۱۷
 ▣ انسان؛ موجودی مختار ۱۱۸
 ▣ درس بیست و ششم ۱۲۱
 ▣ فطرت ۱۲۱
 ▣ انسان فطری ۱۲۱
 ▣ حرکت فطری موجودات عالم ۱۲۳
 ▣ اختیار؛ منشأ تکامل و سقوط بشر ۱۲۳
 ▣ موجبات خروج از فطرت ۱۲۴
 ▣ درس بیست و هفتم ۱۲۷
 ▣ معصیت خدا و خروج از فطرت ۱۲۷
 ▣ مجاهده و ثبات بر فطرت ۱۲۷
 ▣ بازگشت به فطرت ۱۲۹
 ▣ درس بیست و هشتم ۱۳۱
 ▣ اهل بیت علیهم السلام؛ شکافتن حجابها ۱۳۱
 ▣ حجابها ۱۳۱
 ▣ برکات اهل بیت علیهم السلام ۱۳۲
 ▣ درس بیست و نهم ۱۳۵
 ▣ حقیقت توبه ۱۳۵
 ▣ حق الناس ۱۳۶
 ▣ درس سی ام ۱۳۹
 ▣ نعمت؛ تابع همت ۱۳۹
 ▣ نفس حیوانی ۱۴۰
 ▣ همه برکات از خداست! ۱۴۰
 ▣ استفاده از نعمت‌ها ۱۴۱
 ▣ نارایانورا! ۱۴۳
 ▣ درس سی و یکم ۱۴۵
 ▣ مراتب استفاده از نعمت‌ها ۱۴۵
 ▣ تمایز بین انسان و حیوان ۱۴۶
 ▣ برکت همت ۱۴۶
 ▣ طهارت خانوادگی؛ زمینه رشد ۱۴۷
 ▣ درس سی و دوم ۱۴۹
 ▣ مدارکات انسان ۱۴۹
 ▣ موانع درک حقایق ۱۴۹
 ▣ تزکیه؛ زمینه فهم ۱۵۰
 ▣ مراتب فهم ۱۵۱
 ▣ درس سی و سوم ۱۵۳
 ▣ در طریق کمال ۱۵۳
 ▣ معراج مؤمن ۱۵۳
 ▣ عظمت نماز ۱۵۴
 ▣ عذاب الهی ۱۵۵
 ▣ درس سی و چهارم ۱۵۷
 ▣ یلا؛ زمینه تکامل ۱۵۷
 ▣ تمایل و جلا ۱۵۷
 ▣ پرواز انسان ۱۵۸
 ▣ خاشمان ۱۵۹
 ▣ درس سی و پنجم ۱۶۱
 ▣ علوم الهی ۱۶۱
 ▣ ساده‌زیستی؛ سیره انبیا ۱۶۲
 ▣ در مکتب انبیا ۱۶۲
 ▣ درس سی و ششم ۱۶۵
 ▣ نعمت‌های روحانی ۱۶۵
 ▣ مراتب معنویت ۱۶۶
 ▣ درس سی و هفتم ۱۶۹
 ▣ بینایی عقل ۱۶۹

- ۱۷۰ آتش مستور □
 ۱۷۰ طهارت نفس □
 ۱۷۳ درس سی و هشتم ..... □
 ۱۷۳ نورانیت عقل □
 ۱۷۴ آتش نفس □
 ۱۷۷ درس سی و نهم ..... □
 ۱۷۷ اعجاز آیات □
 ۱۷۹ آواز خدا □
 ۱۸۱ درس چهلیم ..... □
 ۱۸۱ یادآوری □
 ۱۸۲ دعوت به توحید □
 ۱۸۳ پرمیروز شرارت □
 ۱۸۵ درس چهل و یکم ..... □
 ۱۸۵ نصرت خدا □
 ۱۸۵ جنود عقل □
 ۱۸۶ مراحل سازندگی عقل □
 ۱۸۹ درس چهل و دوم ..... □
 ۱۸۹ سازندگی؛ هدف انبیا □
 ۱۹۰ دعوت به توحید □
 ۱۹۳ درس چهل و سوم ..... □
 ۱۹۳ افاضات الهی □
 ۱۹۴ جایگاه ولایت □
 ۱۹۷ درس چهل و چهارم ..... □
 ۱۹۷ ایمان پایدار □
 ۱۹۸ خودسازی و معرفت حق □
 ۲۰۱ درس چهل و پنجم ..... □
 ۲۰۱ باید از خود شروع کرد □
 ۲۰۲ خودسازی و مردم سازی □
 ۲۰۳ درس چهل و هشتم ..... □
 ۲۰۳ عفو الهی □
 ۲۰۴ نماز حقیقی □
 ۲۰۵ منع رحمت و عذاب خدا □
 ۲۰۷ درس چهل و هفتم ..... □
 ۲۰۷ توحید □
 ۲۰۸ سازندگی و بی نیازی از غیر خدا □
 ۲۱۱ درس چهل و هشتم ..... □
 ۲۱۱ عقل؛ رابطه الهی □
 ۲۱۱ نعمت و رحمت □
 ۲۱۵ درس چهل و نهم ..... □
 ۲۱۵ شکر نعمت ها □
 ۲۱۶ گرفتاری و سازندگی □
 ۲۱۹ درس پنجاهم ..... □
 ۲۱۹ شکر ممکنات □
 ۲۲۰ خدای تعالی؛ هدیه مهمه اقتصادها □
 ۲۲۲ خوبی؛ همه از خداست □
 ۲۲۳ درس پنجاه و یکم ..... □
 ۲۲۳ اتکاب به خدای تعالی در حوائج □
 ۲۲۴ رابط بین انسان و خدای تعالی □
 ۲۲۷ درس پنجاه و دوم ..... □
 ۲۲۷ سرچشمه نارسایی ها □
 ۲۲۸ انسان سازی مکتب انبیا □
 ۲۳۱ درس پنجاه و سوم ..... □
 ۲۳۱ چشم و گوش دل □
 ۲۳۲ آشنایی با خدا □
 ۲۳۵ درس پنجاه و چهارم ..... □
 ۲۳۵ نورانیت عقل □

- ۲۶۳ ..... درس شصت و سوم ❧
- ۲۶۳ ..... ۲۳۶ حکومت عقل ❧
- اختیار و انتخاب ۲۶۳ ❧
- ۲۳۷ ..... درس پنجاه و پنجم ❧
- حکومت بر ماده ۲۶۴ ❧
- گوهر عقل ۲۳۷ ❧
- ۲۶۵ ..... ۲۳۸ حاکمیت نفس ❧
- جبران مشکلات ۲۶۵ ❧
- ۲۳۹ ..... درس پنجاه و ششم ❧
- ۲۶۷ ..... ۲۳۹ ولایت فقیه ❧
- درس شصت و چهارم ۲۶۷ ❧
- راه حق و راه باطل ۲۶۷ ❧
- ۲۳۹ ..... ۲۴۰ درک واقعت ❧
- ۲۶۸ ..... ۲۳۹ ولایت اهل بیت علیهم السلام ❧
- شقاوت ۲۶۸ ❧
- ۲۴۰ ..... ۲۴۰ درک واقعت ❧
- ۲۶۹ ..... ۲۴۰ درک واقعت ❧
- علو همت ۲۶۹ ❧
- ۲۷۱ ..... ۲۴۳ ..... درس پنجاه و هفتم ❧
- فهرست آیات ۲۷۱ ❧
- ۲۷۷ .. ۲۴۳ ..... مهندس دوزخ ۲۴۳ ❧
- فهرست روایات و دعاها .. ۲۷۷ ❧
- ۲۴۳ ..... ۲۴۳ وظیفه حکومت اسلامی ۲۴۳ ❧
- ۲۴۵ ..... ۲۴۳ ..... درس پنجاه و هشتم ❧
- انسان کامل ۲۴۵ ❧
- ۲۴۶ ..... ۲۴۶ ..... در برابر انبیا ❧
- ۲۴۷ ..... ۲۴۷ ..... منصب انسان کامل ۲۴۷ ❧
- ۲۴۸ ..... ۲۴۸ ..... درس پنجاه و نهم ❧
- ۲۴۹ ..... ۲۴۹ علوم نوری ۲۴۹ ❧
- ۲۴۹ ..... ۲۴۹ حکمت های جاری ۲۴۹ ❧
- ۲۵۱ ..... ۲۵۱ ..... درس شصتم ❧
- ۲۵۱ ..... ۲۵۱ تقدیر موجودات ۲۵۱ ❧
- ۲۵۲ ..... ۲۵۲ تقدیر احسن ۲۵۲ ❧
- ۲۵۲ ..... ۲۵۲ اختیار در تقدیر ۲۵۲ ❧
- ۲۵۵ ..... ۲۵۵ ..... درس شصت و یکم ❧
- ۲۵۵ ..... ۲۵۵ اخلاص در عبودیت ۲۵۵ ❧
- ۲۵۶ ..... ۲۵۶ برکات اخلاص ۲۵۶ ❧
- ۲۵۹ ..... ۲۵۹ ..... درس شصت و دوم ❧
- ۲۵۹ ..... ۲۵۹ معراج نماز ۲۵۹ ❧
- ۲۶۰ ..... ۲۶۰ عروج بر بال صداقت ۲۶۰ ❧

کتابی که پیش رو دارید، مجموعه‌ای از گفتارهای روحانی فقیه فرزانه و اخلاقی و ارسته، حضرت آیه الله حاج سیدرضا بهاء الدینی است. این کلمات عرشى، در سال‌های دفاع مقدس، هر شب جمعه، برای طالبان علوم دینی افافه شده و جان مشتاق عاشقان علوم الهی و ربانی را روشنی بخشیده است.

کوتاهی، صراحت، صمیمیت و حلاوت این مجالس اخلاقی، گوهر آسمانی آن را باز می‌نماید و روشن بینی، بصیرت باطنی و سعه وجودی این آموزگار بزرگ اخلاق، بر ارجمندی و سودمندی این خطابه مشرقی می‌افزاید. خواننده خردمند، در پس این گفتارها، چهره عارفی نستوه را می‌نگرد که با الهام از کتاب آسمانی و کلام ارباب عصمت و طهارت علیه السلام و با تأمل در ژرفنای دریای مفاهیم معنوی و به مدد ریاضت خستگی ناپذیر نظری و عملی، نردبانی برای صعود به مدارح قدسی فراهم آورده است.

بیشتر این گفتارها از نوار بر کاست آمده و برخی نیز در مجلس درس نگاهشته شده است. گردآورنده این مجموعه کوشش کرده است تا سیاق سخن حضرت استاد را حرمت گذارد و سنخ شفاهی بیان ایشان را رعایت کند. افسوس و اندوه می‌خوریم که آنچه از این گفتارها بر جای مانده، اندک شمار است؛ اما آرزومندانه امید می‌بریم که همین کلمات کوتاه و اندک، بارانی از فیض فاخر مینوی بر جان تشنه اهل معنا و اشتیاق فرو بارد و بدر خرمی و خرسندی در دل مؤمنان و رهپویان بکارد.

از اولین چاپ این کتاب قریب به سه دهه می‌گذرد و سال‌ها پیش به طور مکرر به دست چاپ سپرده شد و با استقبال مخاطبان بسیاری مواجه گردید و اکنون پس از چندین سال وقفه به همت نشر واژه پرداز اندیشه با طرحی نوبه طالبان معارف الهی تقدیم می‌گردد.